

KOSTELECKÝ ANDĚL

Věstník Římskokatolické farnosti sv. Andělů strážných
v Kostelci nad Černými lesy

Číslo 2.

XXI.ročník

Vychází v únoru 2023

Nedávno jsem si vzpomněl, jak se ptali v 90. letech dnes již pana biskupa Malého: „Proč tak málo lidí je v kostele?“ On odpověděl: „Hlavně, že věřím já. „Někteří věřící byli zaskočení. Ale nakonec možná každý z nás, komu je dáván dar víry, k této moudrost dospěje. Křest jsme dostali, ale nakonec jej musím přijímat stále, a to praktikováním. Do daru víry jsme byli uváděni, ale cestou víry musíme jít sami. Musím prohlubovat svůj vztah ke Kristu. To se děje, když začneme uvažovat o tom, co děláme. Jak jsme třeba upřímní před Bohem. Nechce se nám modlit? Neříkejme, že nemáme čas. Ale, Pane, nenašel jsem si pro Tebe čas. Pomoz mi, abych poznal, co je důležité na té mé cestě k Tobě. Možná promýšlet i naše úkony. Například: klekání. Přemýšlíme, před kým klečíme. Před přítelem? Před Bohem? Jestli je přítel, klekáme si? Před Bohem. To si uvědomujeme automaticky. A najednou si říkáme. Klečíme Ježíši, protože jsi naším přítelem a Bohem. Náš přítel je Bůh. Jsem já jeho přítelem? On je stále naším přítelem, i když my upadáme. A co když ten přítel mě bude pozdvihovat ke kříži. Budu stále věřit, jinak se to nedá, že je mým přítelem? Kéž bych tomu věřil. O víru je třeba ve víru života stále prosit. V současnosti se hodně mluví o církvi. Jak ji pomoci atd. Je tolik pohledů, rad. Něco je důležité, abychom se na věci mohli podívat z jiného úhlu. A začali s tím počítat. Tak třeba v synodálním procesu se mluví o umění naslouchat. Někdy jsme náboženství chápali jak jízdu po koleji. A ještě jsme tomu někdy dali vznosný název tradice. A přitom tradice věřícího člověka je v naslouchání Bohu, ale také i druhým. Protože v tom druhém je obraz i mého Stvořitele. A to už je přece jiná dráha plná života.

Bože, prosím Tě, pošli mně Ducha svatého, abych se naučil naslouchat. Tolik jsem toho v životě prosvíhl, protože jsem nenaslouchal. Věřící má bohatý vnitřní život, když se na Boha v touze po jeho blízkosti obrací.

V únoru se setkají představitelé biskupských konferencí v Praze ohledně projednávání synodálního procesu v Evropě. Kromě záležitostí týkajících se vnitřního života. Modleme se za ně. Prosme také, aby byla všimnuta potřeba jednat o míru a smíření na Ukrajině. V jednom z předcházejících katolických týdeníku bylo napsáno, že je dnes křesťanství v historii chápáno jako násilné. Zase něco na zamyšlenou. Možná by stálo za to vyvinout u nás úsilí o mír. Byl by to pěkný počín na počátku 21. stol. Byla by to velká statečnost jít proti proudu. President Macron po návštěvě u papeže novinářům říkal: „Řekl jsem papežovi, aby psal Putinovi, Zelenskému, Bidenovi. „Vyprošujeme evropským biskupům světlo a oheň Ducha svatého při pomoci vytváření míru na našem kontinentu.

Dění ve farnosti. Krásné a dobré obvyklosti. Na nezvyklosti není dost lidí.

Požehnaný čas. J. Lízner, administr.

Ulrichovo jubileum v Augsburgu

Tento jubilejní rok proběhne od 3.července 2023 do 14.července 2024 jako připomínka 1100 let od biskupského svěcení a 1050 let od úmrtí svatého Ulricha (česky Oldřicha).

Tento světec se zapsal i do českých dějin jako svatý Oldřich. Tento biskup v Augsburgu byl velitelem obrany města při nájezdu Maďarů v roce 955 a vyznamenal se i v bitvě na řece Lech 10.srpna 955, které se zúčastnili i Češi. Navíc světil na kněze sv. Wolfganga, který velkou měrou přispěl k založení biskupství v Praze před 1050 lety. Podle tohoto světce byl třeba pokřtěn i český kníže Oldřich a památku na tohoto biskupa nese i jedno ze zasvěcení arcibiskupské kaple sv. Jana Křtitele v Praze.

Právě sv. Oldřich je také vyobrazen na pektorálu (ozdobném biskupském kříži), který kardinál Vlk obdržel při svém svěcení jako dar od augsburského biskupa Josefa Stimpfleho.

SEDMÉ PŘIKÁZÁNÍ Všechno patří Bohu

V Písmu se o tom mluví pořád a pořád. Bůh ti dá pět hřiven, zamává, odcestuje. Teď je musíš podnikavě využít – ale nejsou Tvoje, dostal jsi je! Bůh je jako majitel vinice, kterou vysadí, vybuduje lis, sklep, plot, pak Ti ji svěří, jede dál a pak si z ciziny pošle pro vzorky. Vinice Tvého života není Tvoje, máš ji, abys s ní, se svým životem něco udělal!

Máš něco, co bys nebyl dostal? Ptá se přímočaře svatý Pavel. Ale platí to i naopak: Všechno, co je moje, je i Tvoje, říká Bůh staršímu synovi. Domysli to prosím, vše, co má Bůh, je Tvoje. A naopak. Výplata, kterou jsi dostal, jsi dostal proto, abys s ní udělal něco dobrého, patří Bohu, stejně jako země, jako Tvůj život, jako Tvůj čas, jako Tvůj rozum, jako Tvoje charismata.

Tobě naopak náleží vše, co je Boží, všechno, co je moje, je i Tvoje.

Ani země není našim majetkem. Bylo by hříchem, ukrást ji, vydrancovat a znehodnotit pro další generace, které přijdou po Tobě.

(Radost z Boha, Marek Vácha)

O Panně Marii

Nedávno jsem zaregistroval docela protichůdné názory ohledně Panny Marie. Napadla mě slova jedné staré písně: ...proč jen tvůj život knihy pomluví, proč jen historie ublížit dívce dovolí...

Jedním z mariánských dogmat je dogma o ustavičném panenství Panny Marie, Matky Boží, tedy o Mariině panenství při početí Krista, při Jeho porodu i po Kristově narození až do konce jejího života. Tato skutečnost "trojího panenství" Panny Marie je třeba na ikonách znázorněna třemi hvězdami na oděvu.

Vzhledem k rozsahu našeho časopisu se pokusím zaměřit pouze na toto dogma v duchu sv. Augustina: „*V podstatném jednotá, v pochybnostech svoboda, ve všem láska.*“ (*In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas.*).

Ačkoli Písmo svaté nemluví jasně o této pravdě, přece křesťanská tradice ústy velkých církevních spisovatelů a otců nesouhlasí s názorem, že by Maria měla jiné děti mimo Krista.

Určité těžkosti vyplývají ze způsobu vyjadřování Písma svatého mluvícího o bratřech a sestrách Kristových. Stojí za to povšimnout si, že všichni tito bratři a sestry nejsou nikdy nazýváni dětmi Marie a mimoto nevystupují jako její ochránci po Kristově smrti - tímto ochráncem se stává apoštol Jan. Výrazy Písma svatého jsou jasné pro znalce hebrejské kultury; Já jsem se sice zajímal spíše o staroasyrštinu a novobabylonštinu, ale nečekám zde velký významový posun ve vyjadřování. Starý zákon nazývá bratřími příbuzné, protože např. Lot

je bratrem Abraháma, třebaže ten byl vlastně jeho strýcem (Gn 12,5; 13,8; 14,16). Laban, strýc Jákobův, ho nazývá bratrem (Gn 29,15). Všichni Izraelité se nazývali bratry, protože tvořili jeden rod (Dt 15,12); v takovém smyslu mluví o Izraelitech jako bratrech sv. Pavel v Listu Římanům (Řím 9,3).

Obtíž není ani v označení „prvorozený“, které je o Kristu používáno (Lk 2,7), protože toto přídavné jméno má několik významů:

a) ukazuje všeobecně na prvé dítě i tehdy, když není známo, bude-li následovat další (Nm 18,15);

b) je názvem označujícím prvenství v důstojnosti, např. v textech: „Izrael je můj prvorozený syn“ (Ex 4,22); „Za to mu dám práva prvorozenství, učiním ho prvním mezi vladaři“ (Ž 88,28);

c) prvorozený je první v důstojnosti (Kol 1,18)[1];

d) je to první z více dětí.

Kristus je tedy prvorozený, protože je prvním dítětem, ne však nutně prvním z více; poslední z uvedených významů by musel být přijat teprve tehdy, kdyby to vyžadoval kontext.

Proti učení o Mariině panenství nelze uvádět následující text: „Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve, než začali spolu žít, ukázalo se, že počala z Ducha svatého“ (Mt 1,18); Josef „vzal svou ženu k sobě. Ale nepoznal ji, dokud neporodila syna“ (Mt 1,24-25); výrazy „dříve“ a „dokud“ mluví jen o tom, že Kristovo početí bylo panenské, a nedokazují, že Maria po jeho narození nebyla pannou. Již sv. Jeroným v knize napsané proti Helvidiovi ukazoval, že v podobných větách je pouze konstatující smysl: dříve, než jsem v přístavu posnídal, odjel jsem do Afriky; apoštol Pavel, dříve, než se vydal do Španělska, byl v Římě uvězněn; Helvidius, dříve, než začal činit pokání, odešel z tohoto světa. V uvedených větách výraz „dříve než“ vyjadřuje myšlenku, že k nějaké události nedošlo, nemluví se však o tom, že nastala později. Stojí za to citovat zde také výrok Žalmu 109: „Hospodin řekl mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvým nohám“. Kdybychom zde vzali výraz „dokud“ v tom významu, že Mesiáš nebude sedět po pravici, až budou nepřátelé poraženi, byl by to nesprávný smysl; stejně tak by byl chybný závěr z citovaného textu Mt 1,25, že Josef Mariino panenství nerespektoval, když porodila Krista.

Grandis nobis restat via, R. Jozíf

Jubilejní rok svatého Gotharda

Do 6.května 2023 probíhá v Hildesheimu připomínka 1000 let, co se svatý Gothard stal zdejším biskupem.

K zahájení jubilejního roku zaslal papež František poselství, ve kterém mimo jiné řekl: „Toto výročí je vítanou příležitostí obrátit se na vynikajícího pastýře, který sloužil církvi v Hildesheimu v době misionářského probuzení a který je dodnes vzorem a obhájcem na cestě Božího lidu do mírové a prosperující budoucnosti“.

„ROZŠÍŘ PROSTOR SVÉHO STANU“ (IZ 54, 2)

Společná cesta církve pokračuje na Evropské úrovni.

Od 5 - 9. února 2023 poskytne Praha zázemí pro další společnou (Evropskou) úroveň Synody.

Vyhlášení Synody o synodalitě papežem Františkem na roky 2021 až 2024 je v procesu syntézy z jednotlivých zemí a kontinentů. Tato verze je již přeložena do češtiny a je možné ji vyhledat na webových stránkách Arcibiskupství.

Zapojení věřících není masové (v České republice je to asi 5% věřících), ale o to víc se diskutují skutečné a palčivé problémy, které často odhalují nemoci základních funkcí církevního společenství.

Z naší diecézní fáze Synody vzešly závěry, které by věřící neměly nechat lhositelnými.

Například zjištění, že církevní prostředí není dostatečně přátelské, vřídlné a bezpečné, že mezi klérem a laiky panuje nedůvěra a strach. Že uvnitř církve chybí dialog, který vede k nemohoucnosti v dialogu se světem. Že se mnozí (rozvedení, znovu sezdání, nemocní, názorově odlišní) cítí vytlačeni na okraj zájmu v církevním společenství...

Představa syntéz ze všech kontinentů, je představa Církve jako stanu, který je rozlehlý, ale ne homogenní příbytek, který dokáže poskytnout přístřeší všem, který je otevřený, umožňuje vcházet i vycházet (srov. Jan 10,9) a směřuje k tomu, aby zahrnul OTCE a celé lidstvo.

Marie Večeřová

Logo Evropského kontinentálního synodálního setkání

Logo vychází z oficiálního loga synody, které ukazuje Boží lid ve své rozmanitosti, jak kráčí světem a nad ním se vznáší Duch svatý.

V logu pro pražské setkání kráčí tento Boží lid po Karlově mostě, symbolu Prahy. Vpravo je v logu Staroměstská mostecká věž, která byla současně bránou, jež most chránila, a také jakýmsi triumfálním obloukem, kudy projížděl český král při své korunovační cestě. Vlevo je v logu silueta katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha, nejposvátnějšího místa Prahy i České republiky, kde také budeme slavit jednu z bohoslužeb během synodálního setkání v únoru 2023.

Jak zdůrazňuje výše zmíněný Iz 54,2, je třeba postavit stabilní stan na vhodném terénu. „Pro svůj stan udělej víc místa, plachty svých příbytků směle rozestři; roztáhni také svoje lana a zatluč kolíky.“

Pozor na souvislosti

V jedné z nejznámějších sci-fi povídek Raye Bradburyho *Burácení hromu* (A Sound of Thunder z roku 1952) se při lovecké výpravě do šedesát milionů let vzdálené minulosti dopustí lovec Eckels malé chyby. Cesty do minulosti jsou organizovány tak, že nesmí dojít ani k malému zásahu do tehdejší skutečnosti, dokonce jsou lovena pouze ta pravěká zvířata, která by tak jak o několik minut později zahynula přirozenou smrtí. Eckels však při pohledu na obrovského tyranosaura propadne panice a na malý okamžik se dotkne země. Zašlápně přitom motýla. Tato zdánlivě banální událost má pro současnost, kterou je v povídce rok 2055, významné následky: lidé se trochu jinak chovají, je používán jiný pravopis a prezidentem se stal jiný kandidát, než který zvítězil, když do minulosti odlétali.

Ostatně pamětníci si mohou vzpomenout, že tento příběh inspiroval i tvůrce poslední epizody muzikálového seriálu *Píseň pro Rudolfa III.* nazvané *Dinosaurius*.

Bradburyho povídka byla zřejmě jednou z inspirací amerického matematika a meteorologa Edwarda Lorenze, významného představitele teorie chaosu, při formulaci tzv. motýlího efektu v 60. a 70. letech minulého století. Podle této koncepce může mávnutí křídel na jednom konci světa zapříčinit na jiném kontinentu třeba tornádo. Jen malé změny podmínek mohou mít při dalším vývoji velké důsledky. Zašlápnutý motýl v pravěku či pohyb křídel jiného motýla v naší současnosti jsou obrazy, jež nám připomínají, že systémy a události jsou spolu navzájem provázány a že i maličkosti mohou být důležité.

Když uvažujeme o stavu politiky nebo třeba o ekonomických obtížích, věnujeme často pozornost pouze příčinám, které jsou součástí politického či ekonomického světa. Podobu politiky pak přisuzujeme třeba výběru politiků ve volbách nebo korupčnímu jednání konkrétních jednotlivců, za zdroj ekonomických potíží považujeme třeba chování bank, špatné hypotéky či vývoj cen nerostů na tzv. světových trzích. Tyto příčiny jsou nepochybně důležité a bezprostřední, ale přesto nám neposkytují vysvětlení dostatečné. Samy jsou totiž nejen příčinami, ale také důsledky jiných jevů a procesů, které se světem politiky a ekonomiky třeba na první pohled nespojujeme. Naše politické a ekonomické chování ovšem dalekosáhle ovlivňují takové záležitosti, jako je třeba stav kultury, estetické podněty, které přijímáme, nebo hodnoty, které sdílíme či odmítáme. A navíc podobu „velkého světa“ ovlivňují naše mikrosvěty, všechny ty „mikrokosmy“, jak ony důležité maličkosti kolem nás a v nás nazval ve své stejnojmenné knize Claudio Magris. Může nám to připadat absurdní, ale světová politika je nepochybně trochu ovlivněna i tím, co čteme, jak se staráme o svůj dům, jak se chováme ke svému sousedovi.

Současnost je vskutku velmi zauzlovaná...

Vybral R. Jozíf

Z historického kalendáře

3.února 1468	zemřel Johannes Gutenberg, vynálezce technologie mechanického knihtisku pomocí pohyblivých liter (555 let)
5.února 1758	zemřel Ferdinand Julius Troyer z Troyersteinu, kardinál, olomoucký biskup v letech 1746 až 1758 (265 let)
11.února 1858	se 14leté Bernadettě Soubirousové poprvé zjevila Panna Maria v jeskyni Massabielle u Lourd ve Francii (165 let)
14.února 1393	zemřela Eliška (Alžběta) Pomořanská, česká královna a římská císařovna, čtvrtá manželka Karla IV. (630 let)
15.února 1738	zemřel Matyáš Bernard Braun, představitel českého barokního sochařství (285 let)
17.února 1868	se narodil Pavel Huyn, arcibiskup pražský v letech 1916 až 1919 (155 let)
17.února 1958	zemřel Petr Bezruč, český básník a spisovatel (65 let)
21.února 1513	zemřel Julius II., papež v letech 1503 až 1513, státník, mecenáš a stavitel (510 let)
19.února 1993	zemřel P. Josef Vlach, farář v Olešce (30 let)
1.února 2003	při přistání havaroval raketoplán Columbia (20 let)
8.února 1993	vznikla česká koruna (Kč) jako měnová jednotka České republiky (30 let)
10.února 1763	ratifikací tzv. pařížského míru byla oficiálně ukončena Sedmiletá válka (1756-1763) - Rakousko definitivně ztratilo většinu Slezska a Kladsko (260 let)
18.února 1923	na následky atentátu zemřel Alois Rašín, první československý ministr financí (100 let)
25.února 1948	komunistický převrat v Československu (75 let)

<i>Uzávěrka příštího čísla je 18. února 2023</i>
--

OKO EKUMÉNY

Člověk je vybaven rozumem a určen ke svobodě; je jen jeho chyba, pokud podle toho nežije. Osvícenství je vyjití člověka ze zaviněné nedospělosti, kdy se své svobody bál a nechával se vést jinými. Je důležité odvážit se jednat podle svého rozumu.

Immanuel Kant

PŘEDNÁŠKY NA KOSTELECKÉ FAŘE

Dne 23. února 2018 se uskutečnila první přednáška pořádaná Místní skupinou České křesťanské akademie. Během pěti let připravila 24 přednášek a pozvala na místní katolickou faru řadu známých osobností z křesťanského prostředí. Mezi jinými například prof. Jana Sokola, etika Marka Váchu, biskupa Václava Malého, historika Tomáše Petráčka, psycholožku Kateřinu Lachmanovou. Pozvání přijali i kaplan Armády České republiky, opat kláštera nebo pěstounka 12 dětí. Z evangelického prostředí to byl například profesor Zdeněk Susa a profesor Pavel Hošek.

Témata se vždy dotýkala současného života, duchovní přesah byl samozřejmou součástí každé přednášky a nebojácné dotazy posluchačů často diskusi posunuly dál. Po skončení je vždy připraveno občerstvení (to aby příchozím bylo dobře nejen na duchu, ale i po těle) s možností pokračovat v hovoru.

Proč se této pestré palety zajímavého setkávání, neúčastní (až na výjimky) kostelečtí farníci, není známo.

Farní místnost se naplní přespolními katolíky, přáteli z evangelického sboru a nepraktikujícími z Kostelce a okolí.

Přednášející zvučných jmen jsou ochotni do Kostelce přijet a svůj čas naplnit ve prospěch nás, posluchačů. Do vašich obývacích pokojů to místní ČKA už zařídí nedokáže.

Za MS ČKA Marie Večeřová

**Program bohoslužeb v našich farnostech
a další akce ve farnosti jsou ohlašovány při ohláškách
nebo je sledujte na farním webu,
který je na adrese:
www.farnostkostelec.cz**

Neprodejné. Jen pro vnitřní potřebu. Za obsah článku ručí jeho autor